

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 70

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Ιανουάριος 2022 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Ενδιαφέρον Mitsubishi για την κατασκευή μονάδας φυσικού αερίου 250 MW στη REK Bitola	4
-Ξεκινά το Έργο Κατασκευής Δικτύου Κεντρικής Θέρμανσης στο Μοναστήρι	4
-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε νέες επενδύσεις σε φωτοβολταϊκά	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
-Έκδοση οικοδομικών αδειών (Οκτώβριος 2021)	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	4
-ΕΤΕπ: Η αγορά δανείων στη Βόρεια Μακεδονία ελαφρώς βελτιωμένη	4
-Η Komercijalna Banka ανακηρύχθηκε «Τράπεζα της Χρονιάς» για το 2021	5
-42,2 εκατ. ευρώ τοποθετήθηκαν σε εγχώριες επιχειρήσεις μέσω της Αναπτυξιακής Τράπεζας	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
-Εγκαινία του δρόμου Arber Αλβανίας-Βόρειας Μακεδονίας	5
-Σε τελική φάση η διαδικασία ίδρυσης Υπηρεσίας Οδικής Ασφάλειας	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	5
-Ο Διευθυντής του FITD σε Συνέδριο Κυβερνοασφάλειας στο Ισραήλ	5
-Η Χίαομι εισέρχεται στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας	6
-Η FITD παρουσιάζει σχέδιο στήριξης για νεοσύστατες επιχειρήσεις το 2022	6
-Καινοτόμο προϊόν από τη Zito Prom	6
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	6
-Προϋπολογισμός ΔτΒΜ 2022 για τον αγροτικό τομέα	6
1.7 Βιομηχανικός Τομέας	6
- Παρουσίαση της 1ης Πράσινης Οικονομικής Ζώνης στη Γευγελή (Σκόπια, 7.12.2021)	6
- Δείκτες τιμών βιομηχανικού παραγωγού στη μη εγχώρια αγορά (Οκτώβριος 2021)	7
1.8 Τομέας Τουρισμού	7
-Σε άνοδο ο τουρισμός στη Στρούγκα	7
-Η ΝΥΚ ξεκινά πρωτοβουλία για τη χρήση κρυπτονομισμάτων στον τομέα της φιλοξενίας	7
-Βόρεια Μακεδονία και Ουκρανία για την προώθηση διαφόρων τύπων τουρισμού	7
-Τουριστικό ενδιαφέρον από τη Μολδαβία για τη Βόρεια Μακεδονία	8
1.9 Τομέας Εμπορίου	8
-Πλαφόν στις τιμές των βασικών αγαθών	8
-Εξωτερικό εμπόριο δεκάμηνου 2021 (Ιανουάριος-Οκτώβριος)	8
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	8
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	8
-Η Κροατική επιχείρηση Infinum αναλαμβάνει την εγχώρια εταιρεία 3P Development	9
-Επιχειρηματικό κέντρο από τη BCM για την υποστήριξη της ψηφιοποίησης	9
-Επενδύσεις για τη ψηφιοποίηση των ιδρυμάτων	9
2. Οικονομικές ειδήσεις	9
-Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν Βόρειας Μακεδονίας για το 2020 (προκαταρκτικά στοιχεία)	9
-Ανάλυση για τις επιδόσεις των TIDZs την τελευταία 10ετία	10
-Θέσεις εργασίας στη χώρα (στοιχεία τρίτου τριμήνου 2021)	10
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	10
-Διασυνοριακή συνεργασία Ελλάδας-ΔτΒΜ στον τομέα του τουρισμού (I-TOUR)	10
-Η CEFTA προωθεί το αναβαθμισμένο έργο SEED+	10
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
-Συμμετοχή Δημάρχου Σκοπίων σε Συνεδρίαση Πρωτοβουλίας Β40 στην Τουρκία	11
-Οικονομική συνεργασία Βόρειας Μακεδονίας-Σλοβενίας	11
-Συνάντηση του Υπουργού Μεταφορών της ΔτΒΜ με τον Αναπλ. Γερμανό Πρέσβη	11
-Συμφωνία ελεύθερης πρόσβασης στην αγορά εργασίας των Δυτικών Βαλκανίων	11

5. **Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος** _____ **12**
- Η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στην αύξηση του κατώτατου μισθού _____ 12
6. **Εκδηλώσεις και εκθέσεις** _____ **12**
- Διαδικτυακό Workshop "Doing Business in North Macedonia" (Σκόπια, 17 Νοεμβρίου 2021) 12

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

-Ενδιαφέρον Mitsubishi για την κατασκευή μονάδας φυσικού αερίου 250 MW στη REK Bitola
Αντιπροσωπεία της Mitsubishi επισκέφθηκε την ESM, την κρατική επιχείρηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, και τη θυγατρική της REK Bitola, προκειμένου να εξετάσει τις ευκαιρίες κατασκευής μονάδας αερίου 250 MW εντός της REK Bitola. Σύμφωνα με αξιωματούχους της Mitsubishi, τα τελευταία τρία χρόνια, η επιχείρηση έχει γενικά επενδύσει περίπου 2 δισ. ευρώ στην κατασκευή μονάδων αερίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

-Ξεκινά το Έργο Κατασκευής Δικτύου Κεντρικής Θέρμανσης στο Μοναστήρι

Ο Υπουργός Οικονομίας κ. Kreshnik Bekteshi και ο Διευθυντής των Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας (ESM) κ. Vasko Kovacevski παρευρέθηκαν στην έναρξη του έργου για την κατασκευή δικτύου κεντρικής θέρμανσης στη Bitola. "Σχεδόν 40 χρόνια μετά την ίδρυση του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας REK Bitola, ξεκινάμε τελικά το έργο για το δίκτυο κεντρικής θέρμανσης σε αυτή την πόλη. Στην αρχή, σκοπεύουμε να συνδεθούμε με το δίκτυο 35 κρατικών και δημοτικών κτιρίων, τα οποία θα χρησιμοποιούν το 1/3 της χωρητικότητας ολόκληρου του δικτύου. Ο αγωγός πρόκειται να κινηθεί και μέσω των εδαφών των δήμων Mogila και Novaci, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πηγή θέρμανσης σε διαδικασίες παραγωγής γεωργικών προϊόντων", δήλωσε ο Kovacevski. Ο κ. Bekteshi δήλωσε ότι η Κυβέρνηση είναι έντονα αφοσιωμένη στο να προωθήσει αυτό το έργο μέχρι την πλήρη υλοποίησή του. "Παραμένουμε αφοσιωμένοι σε έργα που ενδέχεται να μειώσουν τη ρύπανση και να προστατεύσουν το περιβάλλον. Η Βόρεια Μακεδονία υιοθέτησε μια μάλλον φιλόδοξη στρατηγική για στήριξη των δραστηριοτήτων στον τομέα της πράσινης οικονομίας και χρήση πιο φιλικών προς το περιβάλλον ενεργειακών πόρων σε νοικοκυριά και επιχειρηματικό τομέα", δήλωσε ο κ. Bekteshi. Το πρώτο στάδιο του έργου πρόκειται να ολοκληρωθεί τα επόμενα 2 χρόνια και το έργο κοστίζει 40 εκατ. ευρώ, με πρόσθετες επενδύσεις 7 εκατ. ευρώ από την ESM.

-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε νέες επενδύσεις σε φωτοβολταϊκά

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε δύο νέες επενδύσεις για την κατασκευή φωτοβολταϊκών. Το ένα έργο πρόκειται να κατασκευαστεί στο Delcevo με ισχύ 85 MW από την «Renewable Power International» και το δεύτερο στο Karbinci με ισχύ 70 MW από τη «Hek Solar MK». Οι δύο επενδύσεις μαζί ανέρχονται σε περίπου 116 εκατ. ευρώ.

1.2 **Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate**

-Έκδοση οικοδομικών αδειών (Οκτώβριος 2021)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Οκτώβριο του 2021 εκδόθηκαν συνολικά 509 οικοδομικές άδειες, σημειώνοντας αύξηση 88,5% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 9.719.076 χιλ. δηνάρια, ή περίπου 158 εκ. ευρώ, η οποία ήταν 155,5% μεγαλύτερη σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί, 321 (63,1%) αφορούν κτίρια, 57 (11,2%) έργα πολιτικού μηχανικού και 131 (25,7%) ανακατασκευές. Από το σύνολο των 509 αδειών, στις 299 (58,7%) επενδυτές είναι ιδιώτες και στις 210 (41,3%) επιχειρηματικές οντότητες. Κατά την περίοδο αναφοράς, προγραμματίζεται η ανέγερση 2.311 κατοικιών, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 164.243 m².

1.3 **Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας**

-ΕΤΕπ: Η αγορά δανείων στη Βόρεια Μακεδονία ελαφρώς βελτιωμένη

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, στην τελευταία έκθεσή της για τις τραπεζικές και πιστωτικές δραστηριότητες στις χώρες της Κεντρικής, Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, αναφέρει ότι, στη Βόρεια Μακεδονία παρατηρείται ήπια βελτίωση της ζήτησης για δάνεια τους τελευταίους 6 μήνες, ενώ η κατάσταση με την προσφορά δανείων επιδεινώνεται ελαφρώς. "Η ζήτηση δανείων είναι

ισχυρότερη μεταξύ των νοικοκυριών, ενώ αφορούν επίσης στον τομέα των σταθερών επενδύσεων των επιχειρήσεων. Στη Βόρεια Μακεδονία, οι μισοί τραπεζικοί όμιλοι αυτή τη στιγμή θεωρούν τη θέση τους στην αγορά ικανοποιητική ή βέλτιστη, είτε με υψηλό είτε με μέτριο δυναμικό αγοράς. Οι τράπεζες αναμένουν βελτίωση της ζήτησης δανείων, αλλά όχι σε τόσο μεγάλο ποσοστό όπως στην υπόλοιπη περιοχή. Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση έχει βελτιωθεί σημαντικά τους τελευταίους έξι μήνες, αλλά όχι τόσο σημαντικά σε σύγκριση με την υπόλοιπη περιοχή. Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι οι τράπεζες ανταποκρίνονται στην πανδημία COVID-19 και ότι έχουν επιταχύνει τις διαδικασίες ψηφιοποίησης», γράφει η έκθεση της ΕΤΕπ.

-Η Komercijalna Banka ανακηρύχθηκε «Τράπεζα της Χρονιάς» για το 2021

Το διεθνές οικονομικό περιοδικό "The Banker" ανακήρυξε την Komercijalna Banka ως "Τράπεζα της Χρονιάς" στη Βόρεια Μακεδονία για το 2021. Αυτή είναι η δεύτερη συνεχόμενη χρονιά που η Komercijalna Banka λαμβάνει αυτό το βραβείο, και η 9η φορά συνολικά.

-42,2 εκατ. ευρώ τοποθετήθηκαν σε εγχώριες επιχειρήσεις μέσω της Αναπτυξιακής Τράπεζας

Η Αναπτυξιακή Τράπεζα αποδέσμευσε τη δεύτερη δόση ύψους 42,2 εκατ. ευρώ για μικρομεσαίες επιχειρήσεις ως μέρος του δανείου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Η συγκεκριμένη δόση θα παρέχει στήριξη σε 132 έργα εγχώριων μικρομεσαίων και μεσαίων επιχειρήσεων. Τα περισσότερα κεφάλαια προορίζονται για εταιρείες του κλάδου εμπορίου και παραγωγής (16,4 εκατ. ευρώ).

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

-Εγκαινία του δρόμου Arber Αλβανίας-Βόρειας Μακεδονίας

Εγκαινιάστηκε ο αυτοκινητόδρομος του Arber, ο οποίος συνδέει την Αλβανία με τη Βόρεια Μακεδονία στα σύνορα στο Debar. Στα εγκαινία παρευρέθηκε ο Αλβανός πρωθυπουργός κ. Edi Rama, συνοδευόμενος από την Υπουργό Υποδομών κα Belinda Balluku, καθώς επίσης και αντιπροσωπεία του Δήμου Debar με επικεφαλής τον Δήμαρχο κ. Hekuran Duka. Ο αυτοκινητόδρομος, ο οποίος καταλήγει στη διασταύρωση Blate, 4 χλμ. από το Debar, μειώνει την απόσταση μέχρι στιγμής με τα Τίρανα κατά πάνω από 100 χλμ. Ο αυτοκινητόδρομος σχεδιάζεται να συνεχιστεί στο έδαφος της Βόρειας Μακεδονίας. Ο άξονας αυτός, ο οποίος διέρχεται από τα ορεινά τμήματα, διαθέτει έξι σήραγγες, πέντε από τις οποίες έχουν κατασκευαστεί και τέσσερις γέφυρες.

-Σε τελική φάση η διαδικασία ίδρυσης Υπηρεσίας Οδικής Ασφάλειας

Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Blagoj Bocvarski ενημέρωσε κατά τη 2η συνεδρίαση του Παρατηρητηρίου Οδικής Ασφάλειας ότι οι δραστηριότητες για τη δημιουργία Υπηρεσίας Οδικής Ασφάλειας βρίσκονται στο τελικό στάδιο. "Ο κύριος στόχος αυτής της υπηρεσίας θα είναι να βελτιώνει συνεχώς την ασφάλεια στους κρατικούς δρόμους εστιάζοντας σε ασφαλέστερες υποδομές, εκπαίδευση των οδηγών, αξιολογήσεις των οχημάτων που τίθενται στην κυκλοφορία κ.λπ. Η Εθνική Στρατηγική Μεταφορών προβλέπει μείωση των θυμάτων τροχαίων ατυχημάτων κατά 50% μέχρι το 2030, και η ίδρυση αυτής της υπηρεσίας αποτελεί ένα ακόμα βήμα προς την επίτευξη αυτού του στόχου", δήλωσε ο κ. Bocvarski.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

-Ο Διευθυντής του FITD σε Συνέδριο Κυβερνοασφάλειας στο Ισραήλ

Ο Διευθυντής του Ταμείου Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITD) κ. Kosta Petron παρευρέθηκε στο συνέδριο για την τεχνολογία και τις καινοτομίες «Αυτοσχεδιασμός», με επίκεντρο την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την προστασία από κυβερνοαπειλές, στο Ισραήλ. Στην ομιλία του, ο κ. Petron ενημέρωσε ότι το Ταμείο στηρίζει επί του παρόντος 780 έργα στη Βόρεια Μακεδονία για τη δημιουργία καινοτομιών με περίπου 86 εκατ. ευρώ. "Η Βόρεια Μακεδονία είναι μέλος του NATO, και ως εκ τούτου εργάζεται για την ανάπτυξη μηχανισμών για την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειάς της. Για τον σκοπό αυτό, εργαζόμαστε πάνω σε μια Εθνική Στρατηγική τεχνητής νοημοσύνης, με τη βοήθεια ξένων εμπειρογνομώνων. Για το επόμενο έτος, σχεδιάζουμε τη δημιουργία ενός ταμείου για τη στήριξη καινοτόμων τεχνολογιών και νεοσύστατων επιχειρήσεων "βαθειάς τεχνολογίας", δήλωσε ο κ. Petron.

-Η Χίαομι εισέρχεται στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας

Η κινεζική τεχνολογική εταιρεία Χίαομι άνοιξε πρόσφατα το πρώτο της κατάστημα στη Βόρεια Μακεδονία (στα Σκόπια), καθιστώντας τη χώρα μια από τις 100 παγκοσμίως στην οποία είναι παρόν αυτό το σήμα.

-Η FITD παρουσιάζει σχέδιο στήριξης για νεοσύστατες επιχειρήσεις το 2022

Ο Διευθυντής του Ταμείου Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITD) κ. Kosta Petron παρουσίασε σε συνέντευξη Τύπου το σχέδιο χρηματοδοτικής στήριξης των νεοφυών επιχειρήσεων για το 2022. "Το 2022, σκοπεύουμε να στηρίξουμε νέες νεοφυείς επιχειρήσεις με ταμείο 3 εκατ. ευρώ, και πρόκειται να παράσχουμε πρόσθετο ταμείο 7 εκατ. ευρώ για την εμπορευματοποίηση των καινοτομιών των σημερινών νεοφυών επιχειρήσεων. Η μεγαλύτερη στήριξη για τις νεοφυείς επιχειρήσεις το 2022 θα προέλθει από το Ταμείο Υβριδικών Επενδύσεων των 27 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 10 εκατ. ευρώ θα προέρχονται από το κράτος. Το 2021 αποφασίσαμε να συμπεριλάβουμε περισσότερο τον εταιρικό τομέα στις πρωτοβουλίες για τη δημιουργία και υποστήριξη νεοφυών επιχειρήσεων. Εκτός αυτού, αναπτύξαμε μια εθνική στρατηγική για την τεχνητή νοημοσύνη, και σε συνεργασία με το UNDP και την Πρεσβεία του Ηνωμένου Βασιλείου, ανοίξαμε το "Future Skills Centre". Μέχρι στιγμής στη χώρα, έχουμε παράσχει στήριξη σε περισσότερες από 70 νεοφυείς επιχειρήσεις, ενώ η FITD στήριξε συνολικά 393 επιχειρήσεις το 2021 με κεφάλαια 32 εκατ. ευρώ", τόνισε ο κ. Petron.

-Καινοτόμο προϊόν από τη Zito Prom

Η εταιρεία Zito Prom από τη Γευγελή παρουσίασε καινοτόμο προϊόν στον τομέα των τροφίμων, μπισκότα που περιέχουν ενεργό άνθρακα, κολλαγόνο και προβιοτικά. "Η τάση των λεγόμενων 'λειτουργικών τροφίμων' πλούσιων σε βιταμίνες και άλλα συστατικά που βελτιώνουν την υγεία των ανθρώπων γίνεται όλο και πιο δημοφιλής στις αγορές. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε αυτά τα μπισκότα». Η επένδυση για την καινοτομία αυτή κόστισε στην εταιρεία περίπου 225.000 ευρώ, εκ των οποίων τα 160.000 χορηγήθηκαν από το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITD).

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-Προϋπολογισμός ΔτΒΜ 2022 για τον αγροτικό τομέα

Ο συνολικός προϋπολογισμός για το 2022 για τον αγροτικό τομέα, ανέρχεται σε 9,13 δισ. δηνάρια και περιλαμβάνει τους βασικούς προϋπολογισμούς του Υπουργείου Γεωργίας, Δασών και Υδάτινων Πόρων, του Οργανισμού Οικονομικής Στήριξης της Γεωργίας και της Αγροτικής Ανάπτυξης, του Οργανισμού Προώθησης της Αγροτικής Ανάπτυξης, του Οργανισμού Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων, της Κρατικής Επιθεώρησης Γεωργίας, της Κρατικής Επιθεώρησης Δασών και της Διοίκησης Υδρομετεωρολογίας. Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου για το 2022 έχει αυξηθεί κατά περίπου 255,7 εκατ. δηνάρια σε σχέση με το 2021, με τα κονδύλια αυτά να προορίζονται κυρίως για επενδυτικά έργα υδατικής οικονομίας (περίπου 165,5 εκατ. δηνάρια). Επίσης, προβλέπονται κονδύλια ύψους 500 εκατ. δηνάρια για σύγχρονες αγροτικές υποδομές (τοπικές οδικές υποδομές, συστήματα ύδρευσης και αποχέτευσης, εξοπλισμός παιδικών, νεανικών ή συνταξιοδοτικών πολιτιστικών κέντρων, σήμανση πολιτιστικών και φυσικών αξιοθέατων σε αγροτικές περιοχές, σήμανση και προώθηση μονοπατιών πεζοπορίας και ποδηλασίας κ.ά.). Τέλος, θα διατεθούν κεφάλαια για τη χρηματοδότηση πολύ μικρών αγροτικών επιχειρήσεων, τη δημιουργία μικρών επιχειρήσεων για αγρότες που έχουν οικογενειακές εκμεταλλεύσεις, είτε πρόκειται για νομικά πρόσωπα είτε για φυσικά πρόσωπα. Για τις «start-up» προβλέπονται επιχορηγήσεις έως 10.000 ευρώ.

1.7 Βιομηχανικός Τομέας

- Παρουσίαση της 1ης Πράσινης Οικονομικής Ζώνης στη Γευγελή (Σκόπια, 7.12.2021)

Πραγματοποιήθηκε, στις 7.12.2021, εκδήλωση με θέμα τη δημιουργία της 1ης Πράσινης Οικονομικής Ζώνης στη Γευγελή, της Διεύθυνσης των Ελεύθερων Ζωνών (Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης) της Βόρειας Μακεδονίας, σε συνεργασία με τις συμβουλευτικές εταιρείες Public Private Partnership d.o.o., VZB Capital & Advisory d.o.o. και Deloitte Advisory d.o.o.

Βελιγραδίου, που έχουν αναλάβει την εκπόνηση σχετικής μελέτης βιωσιμότητας. Αντικείμενο ήταν μετατροπή της υπάρχουσας ζώνης στη Γευγελή σε ζώνη φιλική προς το περιβάλλον. Η εν λόγω ζώνη αποτελεί πιλοτική εφαρμογή του νέου μοντέλου ελεύθερων ζωνών, που βασίζεται στον συνδυασμό συμπράξεων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) και συμβάσεων παραχώρησης στον ιδιωτικό τομέα. Το αντικείμενο της σχεδιαζόμενης ΣΔΙΤ/παραχώρησης είναι ο σχεδιασμός, η χρηματοδότηση, η κατασκευή, η διαχείριση και η συντήρηση της Ζώνης Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης Γευγελής. Θα υλοποιηθεί σε δύο φάσεις. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του κ. Despotovski, η εν θέματι ζώνη υποστηρίζεται από το Πράσινο Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (Green Strategic Investment Fund), το οποίο προβλέπεται να διαθέτει 750 εκατ. ευρώ από δημόσιους πόρους, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές. Τα τεύχη προκήρυξης θα δημοσιευτούν το α' τρίμηνο του 2022 και θα ακολουθήσει δημόσια πρόσκληση για ανεύρεση εταίρου. Στόχος είναι η έναρξη ανάπτυξης της Ζώνης μέχρι το τέταρτο τρίμηνο του 2022, ενώ διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με το ως άνω μοντέλο, θα αναζητηθεί ιδιώτης εταίρος και όχι κατασκευαστική εταιρεία, καθώς οι υποχρεώσεις του εταίρου δεν περιορίζονται στην κατασκευή υποδομών.

- Δείκτες τιμών βιομηχανικού παραγωγού στη μη εγχώρια αγορά (Οκτώβριος 2021)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Οκτώβριο του 2021, οι τιμές παραγωγού της Βιομηχανίας στη μη εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 1,3% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 18,0% σε ετήσιο. Τον Οκτώβριο του 2021, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2021, οι τιμές παραγωγού της Βιομηχανίας στη μη εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στον τομέα Μεταλλεία και λατομεία κατά 4,9% και στον κλάδο Μεταποίηση κατά 0,9%. Τον Οκτώβριο του 2021, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2020, οι τιμές παραγωγού της Βιομηχανίας στη μη εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στον τομέα Μεταλλεία και λατομεία κατά 26,3% και στον κλάδο Μεταποίηση κατά 17,3%.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Σε άνοδο ο τουρισμός στη Στρούγκα

Ο Διευθυντής του Οργανισμού Προώθησης και Υποστήριξης του Τουρισμού (APST) κ. Ljupco Janevski ενημέρωσε ότι ο αριθμός των τουριστών που επισκέφθηκαν τη Στρούγκα το 2021 αυξήθηκε κατά 45% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, παρά τις επιπτώσεις της πανδημίας. «Σε γενικές γραμμές, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων που πραγματοποιήθηκαν στη χώρα μας αυξήθηκε κατά 50%, και αυτή τη στιγμή είμαστε πολύ κοντά στους αριθμούς που πραγματοποιήθηκαν το 2017 και το 2018. Σημαντική αύξηση άνω του 45% καταγράφεται στη Στρούγκα. Αυτό δείχνει ότι ο τουριστικός τομέας αρχίζει σιγά-σιγά να σταθεροποιείται. Συζητήσαμε με τον Δήμαρχο της Στρούγκα κ. Ramiz Merko δυνατότητες για την προβολή της πόλης, η οποία γίνεται όλο και πιο ελκυστική για τους ξένους τουρίστες. Εξετάζουμε το ενδεχόμενο συμμετοχής σε σχετικές εκθέσεις σε Βερολίνο, Κωνσταντινούπολη και Βελιγράδι», δήλωσε ο κ. Janevski.

-Η ΝΥΚ ξεκινά πρωτοβουλία για τη χρήση κρυπτονομισμάτων στον τομέα της φιλοξενίας

Το Ανεξάρτητο Επιμελητήριο Επιχειρήσεων Εστίασης (ΝΥΚ) ξεκίνησε μια πρωτοβουλία για τη δημιουργία παγκόσμιου κρυπτονομίσματος το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί μόνο σε επιχειρήσεις εστίασης και φιλοξενίας. "Δημιουργήσαμε αυτή την πρωτοβουλία ως εναλλακτικό τρόπο χρηματοδότησης των επιχειρήσεών μας. Μέσω αυτής της πρωτοβουλίας, η οποία μπορεί να έχει περιφερειακό χαρακτήρα, μπορούμε να εργαστούμε για την προώθηση των επιχειρήσεων και των τουριστικών δυνατοτήτων των χωρών μας. Αυτό θα επιτρέψει σε ανθρώπους και εταιρείες από όλο τον κόσμο να κάνουν κρατήσεις για τα ταξίδια τους στα Βαλκάνια χρησιμοποιώντας αυτό το κρυπτονομίσμα", ενημερώνουν από το ΝΥΚ και προσθέτουν ότι έχουν ήδη υποβάλει αίτημα στην Κεντρική Τράπεζα και σε άλλα σχετικά ιδρύματα για νομιμοποίηση του εμπορίου με την έκδοση κρυπτονομισμάτων στη χώρα.

-Βόρεια Μακεδονία και Ουκρανία για την προώθηση διαφόρων τύπων τουρισμού

Ο Διευθυντής του Οργανισμού Στήριξης και Προώθησης του Τουρισμού κ. Ljupcho Janevski σε συνάντηση με την Πρέσβυ της Ουκρανίας κα Natalia Zadorozhniuk, τον Αναπληρωτή Επικεφαλής της Περιφερειακής Κρατικής Διοίκησης του Lviv κ. Vitaliy Zahainy και εκπροσώπους της ταξιδιωτικής βιομηχανίας αντάλλαξαν εμπειρίες και ιδέες για την προώθηση διαφόρων τύπων τουρισμού στις δύο

χώρες, ξεκινώντας από τον τουρισμό ιατρικής και αισθητικής χειρουργικής. Σύμφωνα με το επίσημο δελτίο Τύπου, η περιοχή Lvin είναι γνωστή για τον ιατρικό και αισθητικό τουρισμό χειρουργικής, με ιαματικά νερά, σπα, υπηρεσίες ευεξίας και οδοντιατρικές υπηρεσίες. Κατά την πρώτη επίσκεψή τους στη Βόρεια Μακεδονία, οι εκπρόσωποι της Ουκρανίας συμφώνησαν στη μεγαλύτερη δικτύωση και προώθηση του ιδιωτικού τουριστικού τομέα των δύο χωρών, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας στον τουρισμό περιπέτειας, στον πολιτιστικό και γαστρονομικό τουρισμό.

-Τουριστικό ενδιαφέρον από τη Μολδαβία για τη Βόρεια Μακεδονία

Το 2022 αναμένεται αυξημένη παρουσία τουριστών από τη Μολδαβία στη χώρα. Η επιβεβαίωση του ενδιαφέροντος Μολδαβίων τουριστών για καλοκαιρινές διακοπές είναι η παρουσία 15 τουριστικών πρακτόρων από τη χώρα αυτή, οι οποίοι βρίσκονται σε συναντήσεις με τουριστικούς εκπροσώπους της Βόρειας Μακεδονίας. Ο διευθυντής του Οργανισμού Υποστήριξης και Προώθησης του Τουρισμού κ. Ljupco Janevski εκτιμά ότι το επόμενο έτος και μέχρι το 2025 θα προσέλθει μεγαλύτερος αριθμός τουριστών από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, τη Ρωσική Ομοσπονδία, την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τη Λευκορωσία.

1.9 Τομέας Εμπορίου

-Πλαφόν στις τιμές των βασικών αγαθών

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας αποφάσισε την επιβολή πλαφόν στις τιμές βασικών αγαθών, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το κύμα ανατιμήσεων του τελευταίου διαστήματος. Πλαφόν μπαίνει στις τιμές που αφορούν το ψωμί, το ηλιέλαιο, τη ζάχαρη, το αλεύρι, το γάλα, το τυρί, το κρέας και τα αλλαντικά. Ως ανώτατη τιμή πώλησης των παραπάνω προϊόντων, τόσο στη λιανική όσο και στη χονδρική, καθορίζεται αυτή που ίσχυε μέχρι την 1η Δεκεμβρίου 2021. «Το πλαφόν αυτό στις τιμές των βασικών ειδών διατροφής θα διαρκέσει μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2022, με δυνατότητα παράτασης, εφόσον κάτι τέτοιο απαιτεί η κατάσταση στην αγορά» αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση της Κυβέρνησης. Το τελευταίο διάστημα αρκετές επιχειρήσεις προχώρησαν σε ανατιμήσεις των τιμοκαταλόγων τους, ως αποτέλεσμα της αύξησης της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας.

-Εξωτερικό εμπόριο δεκάμηνου 2021 (Ιανουάριος-Οκτώβριος)

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη χώρα, την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2021 ανήλθε σε 352.182.547 χιλιάδες δηνάρια ήτοι περίπου 5,72 δισ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση 22,7% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 480.735.673 χιλ. δηνάρια, ήτοι περίπου 7,8 δισ. ευρώ ή 27,6% μεγαλύτερη από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2021 ήταν 128.553.126 χιλιάδες δηνάρια ή περίπου 2,09 δισ. ευρώ. Όσον αφορά στις εξαγωγές τα σημαντικότερα προϊόντα είναι: υποστηριζόμενοι καταλύτες με δραστική ουσία, πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων, σετ καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σετ καλωδίωσης του είδους που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη θέσεων της υποομάδας 821.1 και σιδηρονικέλιο. Στις εισαγωγές, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι: άλλα μέταλλα της ομάδας της πλατίνας και κράματά τους ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης, λάδια από πετρέλαιο και λάδια που λαμβάνονται από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα), πλατίνα και κράματα πλατίνας, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης και κεραμικά είδη για εργαστηριακές, χημικές ή άλλες τεχνικές χρήσεις.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.32/2021 από 22 Δεκεμβρίου 2021, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infofiles/Tenders%20No%2032_2021%20mk.pdf

-Η Κροατική επιχείρηση Infinum αναλαμβάνει την εγχώρια εταιρεία 3P Development

Η Κροατική επιχείρηση Infinum ανέλαβε την επιχείρηση της Βόρειας Μακεδονίας για την ανάπτυξη λογισμικού 3P Development. Σύμφωνα με τα σχέδια της διοίκησης της εταιρείας, η Infinum πρόκειται να προσλάβει 100 άτομα για τις δραστηριότητές της στη Βόρεια Μακεδονία και να εισαγάγει την "Ακαδημία Infinum" στα Σκόπια, η οποία θα παρέχει μαθήματα και εκπαιδεύσεις για εργασία με σύγχρονες τεχνολογίες. Η 3P Development ιδρύθηκε στη Βόρεια Μακεδονία πριν από 4 χρόνια και έχει εργαστεί σε μεγάλα έργα για αγορές της ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις ΗΠΑ. Έχει 30 υπαλλήλους, οι οποίοι θα ενταχθούν στο ανθρώπινο δυναμικό της Infinum.

-Επιχειρηματικό κέντρο από τη BCM για την υποστήριξη της ψηφιοποίησης

Η Επιχειρηματική Συνομοσπονδία της ΔτΒΜ (BCM) ίδρυσε πρόσφατα ένα νέο Επιχειρηματικό Κέντρο για τη στήριξη των επιχειρήσεων, το οποίο αποτελεί μέρος των δραστηριοτήτων τους για ψηφιοποίηση των διαδικασιών εργασίας τους. «Πάνω από 8.000 εταιρείες-μέλη έχουν πλέον πρόσβαση σε πολλές υπηρεσίες, έγγραφα, εκπαιδευτικό υλικό κ.λπ. Με τη διαδικασία της ψηφιοποίησης, προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε τους νέους όρους που επιβάλλει η υγειονομική κρίση. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Επιχειρηματικού Κέντρου δημιουργήθηκε σε συνεργασία με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας μέσω του έργου «Ενίσχυση του Κοινωνικού Διαλόγου» που χρηματοδοτείται από την ΕΕ», ενημερώνουν από την BCM.

-Επενδύσεις για τη ψηφιοποίηση των ιδρυμάτων

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης για την καταπολέμηση της διαφθοράς κ. Ljupco Nikolovski ανακοίνωσε επένδυση 20 εκατ. ευρώ το 2022 για τη ψηφιοποίηση των ιδρυμάτων. Ο κ. Nikolovski ανακοίνωσε επίσης το μητρώο τιμών το πρώτο εξάμηνο του 2022, έτσι ώστε να μην υπάρχουν προσφορές για δημόσιες συμβάσεις όπου το ίδιο προϊόν/ υπηρεσία αγοράζεται σε διαφορετικές τιμές. "Θα υπάρξουν σοβαροί περιορισμοί για τους θεσμούς σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις. Αυτό που θέλουμε να επιτύχουμε είναι τα ιδρύματα να μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες και τεκμηρίωση ψηφιακά. Οι πολίτες θα έχουν την ευκαιρία να τους παρέχονται υπηρεσίες ηλεκτρονικά και αυτή η διαδικασία εγγυάται υπηρεσίες χωρίς διαφθορά", τόνισε ο κ. Nikolovski. Ο νόμος περί δήμευσης ακινήτων και ο νόμος για την προέλευση των ακινήτων έχουν ήδη εγκριθεί, ενώ η διαδικασία ψηφιοποίησης αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι την 1η Ιουνίου 2022.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν Βόρειας Μακεδονίας για το 2020 (προκαταρκτικά στοιχεία)

Σύμφωνα με προσφάτως δημοσιευθέντα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το ΑΕΠ της χώρας το 2020 τείνει να διαμορφωθεί στα 655,93 δισ. δηνάρια (περίπου 10,63 δισ. ευρώ), σημειώνοντας σε ονομαστικές τιμές μείωση 5,3% σε σύγκριση με το 2019. Σε πραγματικές τιμές η ύφεση, σε σχέση με το 2019, ανήλθε στο 6,1%. Το μεγαλύτερο μερίδιο συμμετοχής στη διάρθρωση του ΑΕΠ είχαν οι εξής τομείς της οικονομίας: χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορά και αποθήκευση, δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών διαμονής και σίτισης (19,2%). Ακολουθούν οι τομείς της εξόρυξης και λατομείων, η βιομηχανία, το ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο, ατμός και κλιματισμός, η προμήθεια και παροχή νερού, αποχέτευση, απορρίμματα και δραστηριότητες διαχείρισης και αποκατάστασης δικτύου, με συμμετοχή στο ΑΕΠ της τάξης του 17,3%. Το μερίδιο της τελικής κατανάλωσης το 2020 στη δομή του ΑΕΠ ανήλθε στο 83,9%. Το 2020, το μερίδιο των εξαγωγών, αγαθών και υπηρεσιών, στο ΑΕΠ ήταν 58,9%. Η συνολική αξία του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου (ΑΕΠΚ) για το 2020 ήταν 144,77 δισ. δηνάρια, ήτοι περίπου 2,35 δισ. ευρώ (κατασκευές 58,5%, μηχανήματα και εξοπλισμός 31,4% και υπόλοιπο ΑΕΠΚ 10,1%). Τα επίπεδα μείωσης του ΑΕΠ για το 2020 που ανακοίνωσε η Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Βόρειας Μακεδονίας συμφωνούν με τις πιο απαισιόδοξες εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας ενώ αντίθετα δεν επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών για ύφεση περί του 4,4%, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (-4,5%, North Macedonia Report 2021/19.20.2021) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (-5%). Σύμφωνα με τις αναθεωρημένες εκτιμήσεις του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας για το 2021 αναμένεται να ανακάμψει περίπου 4% (Δ.Ν.Τ.) και 4,6% του ΑΕΠ (Παγκόσμια Τράπεζα), ενώ στην τρέχουσα συζήτηση για τον προϋπολογισμό στο Κοινοβούλιο της χώρας, η κυβέρνηση κάνει λόγο για ανάπτυξη 4,1%.

-Ανάλυση για τις επιδόσεις των TIDZs την τελευταία 10ετία

Ο Διευθυντής των Ζωνών Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης (TIDZ) κ. Jovan Despotovski παρουσίασε τις επιδόσεις των TIDZs τα τελευταία 10 χρόνια. "Τα συνολικά εισοδήματα που συσσωρεύτηκαν στις TIDZs τα τελευταία 10 χρόνια εκτιμώνται περίπου στα 875 δισ. δηνάρια, με ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης περίπου 16%. Μπορούμε να πούμε ότι η λειτουργία του TIDZ έφερε πολλά οφέλη τόσο για τις εταιρείες όσο και για τους εργαζόμενους. Μεταξύ 2010 και 2016, ο μέσος μισθός στις ζώνες ήταν 21.700 δηνάρια και μεταξύ 2017 και 2020 αυξήθηκε σε 28.686 δηνάρια. Επίσης, ο μέσος αριθμός εργαζομένων στις TIDZs το 2020 είναι κατά 106% υψηλότερος από ό,τι το 2016, ενώ καταγράφουμε επίσης αύξηση της παραγωγικότητας με μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 55%. Ο κρατικός προϋπολογισμός πραγματοποίησε έσοδα συνολικού ύψους περίπου 11 δισ. δηναρίων μόνο από το έργο των TIDZs", σημείωσε ο κ. Despotovski.

-Θέσεις εργασίας στη χώρα (στοιχεία τρίτου τριμήνου 2021)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το τρίτο τρίμηνο του 2021 το ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας ήταν 1,69%. Το υψηλότερο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας ήταν στον τομέα «Δραστηριότητες διοικητικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών» (3,32%), ενώ το χαμηλότερο ποσοστό καταγράφηκε στο τμήμα «Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» (0,2%). Το υψηλότερο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας καταγράφηκε σε επιχειρηματικές οντότητες με 10-49 υπαλλήλους (2,16%), ενώ γεωγραφικά στην Νοτιοανατολική Περιφέρεια της χώρας (2,17%).

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Διασυνοριακή συνεργασία Ελλάδα-ΔΤΒΜ στον τομέα του τουρισμού (I-TOUR)

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Βόρειας Μακεδονίας, το πρόγραμμα «Αύξηση των τουριστικών δυνατοτήτων μέσω της αξιοποίησης των ήδη υφισταμένων πόρων: I-TOUR», που εφαρμόζεται στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg IPA-CBC για τη διασυνοριακή συνεργασία με την Ελλάδα και χρηματοδοτείται από την ΕΕ και το Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιτρέπει την αναβάθμιση της συνολικής ανάπτυξης των διασυνοριακών περιοχών της Πελαγονίας, της Φλώρινας και της Θεσσαλονίκης μέσω της ενισχυμένης και βιώσιμης αξιοποίησης των τουριστικών δυνατοτήτων. Το I-TOUR χαρτογράφησε για πρώτη φορά όλες τις τουριστικές δυνατότητες προς όφελος τουλάχιστον 400.000 πολιτών της Πελαγονίας, της Φλώρινας και της περιοχής της Θεσσαλονίκης, εκ των οποίων τουλάχιστον οι 30.000 ζουν σε αγροτικές περιοχές. «Μέσω αυτού του προγράμματος για διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Βόρειας Μακεδονίας την περίοδο 2014-2020 και με την υποστήριξη της ΕΕ ενισχύθηκε η συνοχή της περιοχής μέσω της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου και των δυνατοτήτων απασχόλησης του επιτόπιου πληθυσμού με σεβασμό στο περιβάλλον και με αξιοποίηση των φυσικών πόρων για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος», δήλωσε σχετικά ο Υπουργός Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Goran Milevski. Η διασυνοριακή προσφορά υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού περιπέτειας, όπως ανέφερε ο ίδιος, έχει ήδη συνεισφέρει μέχρι και το 65% του προϋπολογισμού για τον τουρισμό στην τοπική οικονομία. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος για την περίοδο 2014-2020 ανέρχεται στα 45.470.066 ευρώ.

-Η CEFTA προωθεί το αναβαθμισμένο έργο SEED+

Εκπρόσωποι τελωνειακών, φυτοϋγειονομικών και κτηνιατρικών υπηρεσιών των κρατών μελών της CEFTA, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ιταλικής Τελωνειακής Διοίκησης προώθησαν στη Budva του Μαυροβουνίου την αναβαθμισμένη έκδοση του Προγράμματος Ηλεκτρονικής Ανταλλαγής Δεδομένων "SEED+". Το αναβαθμισμένο πρόγραμμα θα απλοποιήσει τις εμπορικές διαδικασίες και θα μειώσει σημαντικά το χρόνο που δαπανάται στους ελέγχους διέλευσης των συνόρων μεταξύ των χωρών μελών της CEFTA, συμπεριλαμβανομένης της Βόρειας Μακεδονίας. Σύμφωνα με τον Διευθυντή της Γραμματείας της CEFTA κ. Emir Djikic, το SEED+ είναι ένα από τα σημαντικότερα έργα της CEFTA, το οποίο περιλαμβάνει ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των τελωνειακών διοικήσεων των κρατών μελών και όλων των άλλων οργανισμών που ασχολούνται με τα τελωνεία, και σύντομα θα διευρυνθεί ώστε να συμπεριλάβει όλες τις συναλλαγές και τις υπηρεσίες, όπως προβλέπεται στο Σχέδιο Αμοιβαίας Περιφερειακής Ανάπτυξης. Η Διευθύντρια της Τελωνειακής Διοίκησης της Βόρειας Μακεδονίας κα Slavica Kutiron αναμένει ότι η εφαρμογή αυτού του έργου θα βελτιώσει σημαντικά τις

εμπορικές και οικονομικές ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της CEFTA και θα ενισχύσει τις προσπάθειες των Δυτικών Βαλκανίων για ενσωμάτωση στην ΕΕ.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Συμμετοχή Δημάρχου Σκοπίων σε Συνεδρίαση Πρωτοβουλίας B40 στην Τουρκία

Η Δήμαρχος των Σκοπίων κα Danela Arsonvska συμμετείχε στην εκδήλωση για την ίδρυση του Δικτύου Βαλκανικών Πόλεων B40 στην Κωνσταντινούπολη. Η εν λόγω Πρωτοβουλία περιλαμβάνει 24 Δημάρχους διαφορετικών πόλεων και Δήμων από 11 βαλκανικές χώρες. Στη συνάντηση συζητήθηκαν θέματα όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η αστική δημοκρατία και η οικονομική συνεργασία. "Πιστεύω ότι μέσω αυτής της πρωτοβουλία μπορούμε να καθιερώσουμε και να διατηρήσουμε εξαιρετική συνεργασία ώστε οι μονάδες τοπικής αυτοδιοίκησης να γίνουν πιο επιτυχημένες και να παρέχουν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης για τους πολίτες μας", ανέφερε η κα Arsonvska στην ομιλία της.

-Οικονομική συνεργασία Βόρειας Μακεδονίας-Σλοβενίας

Ο Υπουργός Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας κ. Kreshik Bekteshi και ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της Σλοβενίας και Υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης και Τεχνολογίας κ. Zdravko Počivalšek, συζήτησαν την αρωγή της Σλοβενίας στην ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού στη Βόρεια Μακεδονία. Στη συνάντηση "είχαμε την ευκαιρία να μιλήσουμε για εμπάθυση της συνεργασίας μας, ειδικά στην ανάπτυξη του τουρισμού και του ιαματικού τουρισμού, για τον οποίο η Δημοκρατία της Σλοβενίας έχει μεγάλη εμπειρία. Η χώρα μας έχει μεγάλη ικανότητα ανάπτυξης του ιαματικού τουρισμού και συμφωνήσαμε να οργανώσουμε συναντήσεις μεταξύ των επιχειρηματιών μας. Τους προσκάλεσα να επισκεφθούν τη χώρα μας, να εξοικειωθούν άμεσα με τις δυνατότητες που έχουμε", δήλωσε ο κ. Bekteshi. «Έχουμε πολύ σοβαρές σλοβενικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται ήδη στη χώρα μας. Υπάρχουν εταιρείες που ενδιαφέρονται να επενδύσουν εδώ, ιδίως στην αυτοκινητοβιομηχανία. Υπάρχουν επίσης εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη Δημοκρατία της Σλοβενίας, ιδιαίτερα στη μεταλλουργική βιομηχανία και σε άλλους τομείς", σημείωσε ο κ. Bekteshi, εκφράζοντας την ελπίδα ότι η συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών θα συνεχιστεί, προκειμένου να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας. «Οι επενδύσεις της Σλοβενίας στη Βόρεια Μακεδονία είναι υψηλές, περί τα 400 εκατ. ευρώ και έχουν δημιουργήσει πάνω από 2.500 θέσεις εργασίας. Οι επενδύσεις της Βόρειας Μακεδονίας στη Σλοβενία, οι οποίες έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, ανέρχονται σε πάνω από 30 εκατ. ευρώ», δήλωσε ο κ. Počivalšek.

-Συνάντηση του Υπουργού Μεταφορών της ΔτΒΜ με τον Αναπλ. Γερμανό Πρέσβη

Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών της ΔτΒΜ κ. Blagoj Bocvarski πραγματοποίησε συνάντηση με τον Αναπληρωτή Πρέσβη της Γερμανίας κ. Otto Graf. Στη συνάντηση, οι συνομιλητές συζήτησαν τα έργα που υλοποιεί επί του παρόντος το Υπουργείο Μεταφορών, ενώ ο κ. Bocvarski ενημέρωσε και για τις επιχειρηματικές δυνατότητες γερμανικών επιχειρήσεων στη χώρα. "Η συνάντηση αυτή ήταν μια εξαιρετική ευκαιρία για προώθηση των δυνατοτήτων συνεργασίας με Γερμανικές επιχειρήσεις σε έργα υποδομής. Καλώ όλες τις επιχειρήσεις να εξετάσουν το ενδεχόμενο επενδύσεων στη Βόρεια Μακεδονία", δήλωσε ο κ. Bocvarski.

-Συμφωνία ελεύθερης πρόσβασης στην αγορά εργασίας των Δυτικών Βαλκανίων

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε κείμενο συμφωνίας για τα κριτήρια ελεύθερης πρόσβασης στην αγορά εργασίας των Δυτικών Βαλκανίων. Το κείμενο της Συμφωνίας αφορά τα κριτήρια διασύνδεσης συστημάτων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης πολιτών από τα Δυτικά Βαλκάνια, με σκοπό τη διασφάλιση της πρόσβασης των υπηκόων της Βόρειας Μακεδονίας, της Αλβανίας και της Σερβίας σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες και πρόσβαση στις αντίστοιχες αγορές εργασίας με τη δημιουργία ενός, όπως αποκαλείται, Open Balkan e-identification. Το κείμενο της Συμφωνίας για τα κριτήρια ελεύθερης πρόσβασης στην αγορά εργασίας των Δυτικών Βαλκανίων μόλις επικυρωθεί από τη Βόρεια Μακεδονία, την Αλβανία και τη Σερβία, θα διασφαλίσει την ελεύθερη κυκλοφορία και εργασία των υπηκόων των χωρών στα τρία κράτη. Η Συμφωνία είναι αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας «Open Balkan».

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στην αύξηση του κατώτατου μισθού

Η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στην αύξηση του κατώτατου μισθού στα 18.000 δηνάρια ήτοι περίπου στα 294 ευρώ (από 15.000 δηνάρια). Εν προκειμένω, η Ομοσπονδία Συνδικάτων (SSM) κατέθεσε στη Βουλή πρόταση για αύξηση του κατώτατου μισθού ώστε να ανέρχεται τουλάχιστον στο 60% του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβάλλεται στη χώρα. Το αίτημά τους μεταξύ άλλων βασίζεται στην αύξηση των τιμών του ρεύματος λόγω της ενεργειακής κρίσης, και συνακόλουθα στην αύξηση των τιμών πολλών άλλων προϊόντων και υπηρεσιών. Ο επιχειρηματικός κλάδος ωστόσο αντιτίθεται στην πρωτοβουλία για αύξηση του κατώτατου μισθού. Τα Εμπορικά Επιμελητήρια της χώρας πιστεύουν ότι η αύξηση αυτή την περίοδο θα έχει μόνο ανεπιθύμητες συνέπειες.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

- Διαδικτυακό Workshop "Doing Business in North Macedonia" (Σκόπια, 17 Νοεμβρίου 2021)

Οι παρουσιάσεις του διαδικτυακού επιχειρηματικού workshop με θέμα «Doing Business in North Macedonia», που διοργάνωσε το Γραφείο Ο.Ε.Υ. στην Πρεσβεία της Ελλάδος στα Σκόπια, σε συνεργασία με το δικηγορικό γραφείο **Egna Law Firm** της ελληνικής εταιρείας «**Navridis & Associates**» και τη λογιστική εταιρεία «**Eurofast**», έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα Agora του Υπουργείου Εξωτερικών, στον ακόλουθο σύνδεσμο:

1. <https://www.navridis.com/wp-content/uploads/2021/12/doing-business-in-north-macedonia-egna.pdf>

2. <https://www.navridis.com/wp-content/uploads/2021/12/doing-business-north-macedonia-eurofast-1.pdf>

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ – Προϊσταμένη Γραφείου ΟΕΥ
- Ευτυχία Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης